

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

26. An Cardinales possint succedere in feudis? Et an tali casu admittantur
ad seruiendum per substitutum? Ex p. 5. tr. 2. res. 70.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](#)

S.R.E. Cardinal.&c. Ref. XXIII.&c. 385

RESOL. XXII.

An electus ad Cardinalatum priora beneficia amittat? Ex part.5. tr.2. Ref.11.

§.1. **N**egatiuum sententiam docet Albanus de Cardinalibus, q.22. priuileg. 20. Laudensis de Cardin. p.42. Lorichius in Thesaur. ver. Cardinalis, §.7. Bertachini de Episc. part.1. lib.2. q.21. & Azorius part.2. lib.4.c.3.q.5. quorum tamen resolutionem intelligit in beneficiis inferioribus non curatis, nec habentibus dignitatem P. uteus decr.438. alias 428.lib.2. Sed haec de re extat Consistoriale Decretum incip. Sanctissimus, sub die 16. Marij 1588. inter Conf. Sixti V. 79. in Bullario nono, tom.2. pag.627. in quo sic habetur. Sanctissimus Dominus N. Papa Sixtus V. decrevit, quod per promotionem ad Cardinalatum vacant omnes Ecclesiæ, & omnia beneficia cuiuscumque nominis, & tituli sint, nisi fuerit data retentio, que concessa intelligatur & data ad Patriarchales, Metropolitanas, & Cathedrales Ecclesiæ, ad Monasteria etiam commendata, ad Prioratus, & ad cetera omnia beneficia, que videntur conuenire dignitati Cardinalatus. Ad alia vero que videntur repugnare dignitatibus, & gradu Cardinalatus, pura Archipresbyteratus, Archidiaconatus, Decanatus, Canoniciatus, & similia beneficia, non extendantur, cum obtinentes huiusmodi beneficia teneantur residere in choro, & habere debeat locum post Episcopum Cardinalis dignitatem non conuenientem. Vide Parisium de ref. gna. benef. lib.3.q.1.n.66.

RESOL. XXIV.

An Cardinales solvantur legibus, qua probibent duo, aut plura beneficia simul habere, ut patet in cap. De multa, & Extraag. de Præbendis?

Et an Cardinales habeant priuilegium, quod beneficia suorum familiarium non possint conferriri per Papam sine consensu Cardinalis Patroni?

Et an per ratione Cardinalis Legatus quamcumque amplissimam potestatem habens, conferendi beneficia, non possit conferre vacantia per obitum familiaris Papæ vel Cardinalis? Ex part.5. tr.2. Ref.41.

§.1. **N**egatiuum sententiam docet Abb. in cap. bona memoria. de postulat. in cap. ex gestis, de Cler. non resident. & in cap. Ecclesia vestra ac elect. cum multis aliis. Sed affirmatiuum sententiam docet Hofsienius in cap. Ecclesia vestra, de electione, & alij quos citat & sequitur Barbaria de Cardinal. quæst.12. num.6. cui addit Hieronymum Manfred. de Cardinal. decr.108. & Martinus Laudensem de Cardinal. q.42. & ratio est, quia regimini Ecclesiæ vniuersalis invigilant, & consequenter cunctumque particulari Ecclesiæ dicuntur deseruire. Secundò Cardinales, ut supra dictum est ex cap. felicis de pœnâ in 6. sunt pars corporis Papæ ergo iura prohibentia aliquem habere duas dignitates, non comprehendunt Cardinales: coniunctit enim Papa in constitutione sua, quando vult comprehendere Cardinales, facere expressam mentionem de illis Venerandis Patribus, cap. 1. de scibisma. lib.6. Tertiò facit. Ad eum casum non adaptatur constitutio, ad quem casum non adaptantur verba sua, I. quod constitutum, ff. de testament. milit. cap. indemnitatis, & sed cum eas de elect. lib.6. cum simil. Sed verba cap. de multa, de preben. & dieti cap. dubium, & illius Extravagant. Execrabilis, non adaptantur ad Cardinales: ergo non habent locum in Tom. IX.

cis, per supradicta, ergo minimè debemus extendere illa iura ad Cardinales. l. nominis & rei, §. verbum ex legibus ff. de verb. signif. l. s. seruus, §. non dixit Prætor, ff. de acquir. hered.

2. Sed si quis stare velit in prima opinione, dicendum est cum Azorio tom.2. lib.4. cap. 3. q.4. & alii, quod in Cardinaibus iusta subest causa, Romani Pontif. Indulgencia ut ab huiusmodi legibus soluti plura Ecclesiastica beneficia consequantur: nam, ut habetur in Extravagant. Execrabilis, de præb. inter Extravagantes Ioan. XXII. Cardinaibus conceditur, ut plura beneficia simul habeant. Item, in cap. multa, de preben. dicitur iusta causa est ad plura beneficia possidenda si quis sit doctrina, fama, industria, & prudentia clarus, cuius opera & diligentia maximè utilis esse credatur: Ecclesia enim talibus viris indigere videtur, & ob id eis multa concedi posse constat, quæ ceteris merito denegantur, insinuat lex in cap. cum ex eo, de elect. in 6. Nam idcirco egregii, strenuisque militibus, & ducibus maiora stipendia & præmia tribuantur, præterim cum ob splendorem & excelleniam personarum à rigore legum tecidi posset. I. ad beatis ff. de penit. & Cardinales honoris, amplitudinis, & dignitatis auctoritate praefent: ergo, &c. Et hanc sententiam docet etiam Sebastianus Cæsar de Eccles. Hierarch. part.1. disp. 2. §.5. num.12. vbi docet Cardinales plura beneficia incompatibilia posse facile ex dispensatione obtinere.

3. Notandum est etiam hic obiter, Cardinales habere priuilegium, quod beneficia suorum familiarium non possunt conferri per Papam sine consensu Cardinalis Patroni. Ita Egidius Bellen. consil. 19. n.2. vers. 5. vbi subdit quod pari ratione Cardinalis Legatus quacumque amplissimam potestatem habens conferendi beneficia non confert vacantia per obitum familiaris Papæ, vel Cardinalis. Ita Cardinalis Tusci. tom.1. lit. C. ooncl. 100. n.42. & post illum Barbosa de iure Eccles. lib.1.c.4.n.84.

RESOL. XXV.

An Cardinales possint presentari ad beneficia Iuris patronatus?

Et quid de Episcopis circa hoc? Ex part.5. tractat.2. Ref. 15.

§.1. **R**espondeo quod licet Episcopi non possint presentari ad beneficia iurispatronatus, nisi prius habeant super hoc dispensationem, ut vult Abbas in c. Ecclesia vestra, de elect. n.2. tamen Lambertinus p.1. lib.2. q.7. art. 16. & Vivianus in præ iurispatron. lib.6. c.10. n.38. concludunt, Cardinales posse presentari ad beneficia iurispatronatus.

RESOL. XXVI.

An Cardinales possint succedere in feudo?

Et an in tali casu admittantur ad feriendum per substitutum? Ex part.5. tr.2. Ref. 70.

§.1. **N**egatiuum sententiam tenet Barbaria de Cardinal. quæst. 4. num.13. Intrigliolus de feudi cent.2. art.1. num.161. & 162. Riminaldus iunior. lib.3. consil. 527. num.44. Masullus in addit. ad Capitulum. decr.70. n.5. Menochius lib.3. consil. 202. n.140. & lib.2. consil. 181. n.71. & alij penes ipsos, quia in iure Cardinales in materia feudorum non reperiuntur privilegiati.

Kk

2. Verum

386 Tract. VII. De Potestate & Priuilegiis

2. Verum alij putant Cardinales posse in feudo succedere propterea alij laici nullam habentes impedimentum, quia tanta dignitas non debet eis detrimentum, sed potius incrementum afferre, & ideo Cardinales in tali casu admittunt ad seruendum per substitutum, & ita docet Iason lib.4.conf.119. & lib.1.conf.13. Anna sing.70. Sylvanus conf.3.n.54. Marta de iure fol. part.4.cemt.1.ca.97.n.5. Dueñas reg. 103. fallent. 14. Pancirolus conf.111.num.2. & alij, quibus omnibus addit. Anastasius Germonius *de sacra immunitate lib.3.cap.6.n.66.* & Zechium *de republ. Christ. tit.3.de Cardinal. n. 9. priuile.11.* afferunt Cardinales succedere in feudis paternis, seu autius. Vide etiam decisionem Rotae coram Eminentissimo & doctissimo Vero spio die 14. Ianuarij 1616. apud Farinacium tom.2.dev.5703.num.6.

RESOL. XXVII.

An Cardinales eo ipso soluti sint à patria potestate in his, quae ipsis sunt commoda, non autem ut amittant ius suorum hæredum?
Et an filii Familias testari non prohibeantur de bonis, quæ habebant, prius quam efficerentur Cardinales?
Ex part. 5.tr.2.Ref.32.

§.1. **R**espondeo affirmatiuè cum Azorio ro.2.lib. 4.c.2.q.20. Albano de Cardin. q.42. Manfredo de Cardinal. decif. 146. Lorichio in *Thefau. ver. Cardin. §.7. Bago de Ecl. dignit. tr.11 fol.183.* Lancelloto in *Templo iudic. lib.2.c.5. §.2.n. 21.* Martino Laudensi de Card. q.6. & aliis communiter, caput enim membris suis indigentibus succurrit. Vnde, ut obseruat Cuchus in *inst. Can. lib. 2. tit. 4. num. 132.* non defuerunt qui opinati sunt Cardinales indigentibus fisci Apostolici redditus communicandos esse. Et ita tenet Dominicus in *c. vbi periculum, de elect. in 6. & Laudensis de Card. q.27.8c reuera si D. Paulus ad Ephe. 5. ait; Nemo carnem suam odio habet, sed magis nutrit, & fouet eam, ut etiam habetur in c. non affirmamus 15 q.2.* sequitur quod Pontifices egenis Cardinales non subuenientes, contra dictum D. Pauli, carnem suam odio habent, neque nutritum, & fouent eam, quod aperte probatur. Nam Cardinales dicuntur insulari Papæ, & dicuntur pars corporis Papæ, & vna persona cum illo, vi habetur in *cap. felicis deponit. 6.8c* docet Barbaria *tr. de Cardin. q.12.m.6.* Mandodus de Cardin. c.8. Iacobatus de *Concilis. lib.1. fol. 89.* quod est *col.1.lit. A. Tuschustom. 1.concl. 100. num. 13. Turrecema lib. 1. de Ecclesi. 81. Romanus conf. 498.n.7.* Villadiego de Cardin. q.2.n.11. & alij communiter ex qua causa ego puto, quod est valde notandum, Cardinales aegritudine laborantes, non posse sanguinis missionem pati, sine speciali licentia Papæ, ubi posset commode haberi: ut ex Hostiensi docet Petrus in *Pentateuco fidei. tr.3.dub.3.cap. 8.n. 81.* Villadiego de Cardin. q.5.n.12. Garzias de nobilit. Hisp. gl. 48. §.3.n. 47. Mosconius de maiestate militan. Ecl. lib.1. p.1.c.5. Iacobatus *vbi supra, fol. 34. col.1. lit. A.* & Mandodus de Card. decif. 180. Et reuera si dignitas Cardinallium tanta est, ut explicauit in *resolut. 1.* & in tota serie huius tractatus, & sit æqualis in omnibus, nescio qua ratione unus debeat abundare, & plures perturri pati.

RESOL. XXVIII.

An Cardinales, si sint in Patrimonialibus dñites, possint adhuc vivere de redditibus Ecclesiasticis? Ex p. 5. tract. 2. Ref. 38.

§.1. **R**espondeo affirmatiuè cum Manfredo de Cardi. decif. 183. vbi sic ait. Cardinales possunt vivere de redditibus Cardinalatus, & conferuare patrimonium proprium, eriam quod est amplius, & possunt in vicu ut pluribus ferculis. Ita ille, & ante illum hanc questionem fusè pertractauit Barbaria de *Cardinal. quæst. 6. per totam. vbi pro negativa sententia adducit plures textus.* Sed tandem post multa m. 16. affirmatiuæ adhaerer, vbi num. 18. afferit quod Cardinales honorabilius debent vestire familiam suam, quæ faciant alij Praelati inferiores, est enim eorum dignitas amplissima, ut visum est in prima resol. huius tractatus. Vnde recte Germonius de

sara immun. lib. 3. c. 6. n. 71. afferuit, mirum non videri, si ad tantam dignitatis amplitudinem, gravitatem, & autoritatem retainendam vario & sumptuoso ornatu in vestibus, familiæ & acibus uti eos oporteat,

RESOL. XXIX.

An Cardinalibus egentibus teneatur Summus Pontifex fabuenire?
Et curiosum, notabile adducitur de sanguinis emissione Cardinalium, id est, Cardinales aegritudine laborantes non posse sanguinis emissionem pati sine speciali licentia Papa. Ex part. 5.tr.2.Ref.33.

§.1. **R**espondeo affirmatiuè cum Azorio ro.2.lib. 4.c.2.q.20. Albano de Cardin. q.42. Manfredo de Cardinal. decif. 146. Lorichio in *Thefau. ver. Cardin. §.7. Bago de Ecl. dignit. tr.11 fol.183.* Lancelloto in *Templo iudic. lib.2.c.5. §.2.n. 21.* Martino Laudensi de Card. q.6. & aliis communiter, caput enim membris suis indigentibus succurrit. Vnde, ut obseruat Cuchus in *inst. Can. lib. 2. tit. 4. num. 132.* non defuerunt qui opinati sunt Cardinales indigentibus fisci Apostolici redditus communicandos esse. Et ita tenet Dominicus in *c. vbi periculum, de elect. in 6. & Laudensis de Card. q.27.8c reuera si D. Paulus ad Ephe. 5. ait; Nemo carnem suam odio habet, sed magis nutrit, & fouet eam, ut etiam habetur in c. non affirmamus 15 q.2.* sequitur quod Pontifices egenis Cardinales non subvenientes, contra dictum D. Pauli, carnem suam odio habent, neque nutritum, & fouent eam, quod aperte probatur. Nam Cardinales dicuntur insulari Papæ, & dicuntur pars corporis Papæ, & vna persona cum illo, vi habetur in *cap. felicis deponit. 6.8c* docet Barbaria *tr. de Cardin. q.12.m.6.* Mandodus de Cardin. c.8. Iacobatus de *Concilis. lib.1. fol. 89.* quod est *col.1.lit. A. Tuschustom. 1.concl. 100. num. 13. Turrecema lib. 1. de Ecclesi. 81. Romanus conf. 498.n.7.* Villadiego de Cardin. q.2.n.11. & alij communiter ex qua causa ego puto, quod est valde notandum, Cardinales aegritudine laborantes, non posse sanguinis missionem pati, sine speciali licentia Papæ, ubi posset commode haberi: ut ex Hostiensi docet Petrus in *Pentateuco fidei. tr.3.dub.3.cap. 8.n. 81.* Villadiego de Cardin. q.5.n.12. Garzias de nobilit. Hisp. gl. 48. §.3.n. 47. Mosconius de maiestate militan. Ecl. lib.1. p.1.c.5. Iacobatus *vbi supra, fol. 34. col.1. lit. A.* & Mandodus de Card. decif. 180. Et reuera si dignitas Cardinallium tanta est, ut explicauit in *resolut. 1.* & in tota serie huius tractatus, & sit æqualis in omnibus, nescio qua ratione unus debeat abundare, & plures perturri pati.

RESOL. XXX.

An Cardinales teneantur soluere decimas pro generali aliquo subsidio à Pontifice imposito?
Et an Cardinalis pensionarius teneatur contribuere ad Papalem decimam pro rata pensionis? Ex p. 5. tract. 2. Ref. 68.

§.1. **A**ffirmatiuæ sententiam tenet Bellon. *tr. de subsilio charit. quæst. 6.6.* vbi contra Romanum conf. 493. probat quod quando subsidium imponitur pro expeditione contra infideles, teneantur Cardinales soluere decimas, quia dispositio favorabilis comprehendit etiam Cardinales, sed nullus maior favor est, quam fidei, ut patet ex *cap. 2. de conuers. 2. Sed*